

STOVYKLA

Skautiška stovykla yra viena iš svarbiausių ir gražiausių skautavimo dalių. Stovykloje džiaugiamės, draugaujame kitaip, kaip mieste: atsipalaiduojame nuo kasdieninių uždavinių bei įtampų; prisitaikome prie kuklesnių gyvenimo sąlygų; randame progos susimąstyti ir giliau suprasti tikrųjų vertybių prasmę; pasidarome tartum gamtos dalis, gyvename jos ritmu, gėrimės jos grožiu, išmokstame ja naudotis.

Kiekvienas vienetas ir kiekviena skautė turėtų rasti progą stovyklauti vasarą, savaitgaliais, žiemą, kelionėse.

Skautiškos stovyklos tikslai:

1. Ugdyti savo asmenybę (tai skautybės tikslas).
2. Lavinti sumanumą, kūrybingumą.
3. Įsigyti pasitikėjimo savimi ir patirti nuotykių gamtoje.
4. Išmokti gyventi su kitomis sesėmis.
5. Grūdinti sveikatą.
6. Ilgesnį laiką pabūti lietuviškoje aplinkoje.

Stovyklos būna įvairios: ilgesnės vasaros stovyklos, Tautinės (vykstančios Nepriklausomybės paskelbimo dešimtmečiais — 1928, 1938, 1948, 1958, 1968, 1978 ir t.t.), jubiliejinės (vykstančios kas dešimtmetį — 1953, 1963, 1973 ir t.t.), vieneto (net skilties) stovyklos, kelių dienų stovyklos, kelių dienų kelionės gamtoje ir pn. Gražiai paruošta ir įdomi stovykla greitai prabėga ir palieka neužmirštamų prisiminimų, draugysčių ir išgyvenimų.

Vieta parenkama pagal stovyklaujančių skaičių ir turi būti lengvai pasiekama. Numatytą stovyklavietę vadovės iš anksto apžiūri ir įvertina: ar yra geriamo vandens, vandens maudymuisi ir nusiprausimui; ar pakankamai vietos palapinėms, žaidimams, įrengimams; ar pakankamai kuro; ar galima kurti ugnį, kirsti medžius, kasti žemę; ar lengvai pasiekama ligoninė, maisto produktų krautuvė ir t.t.

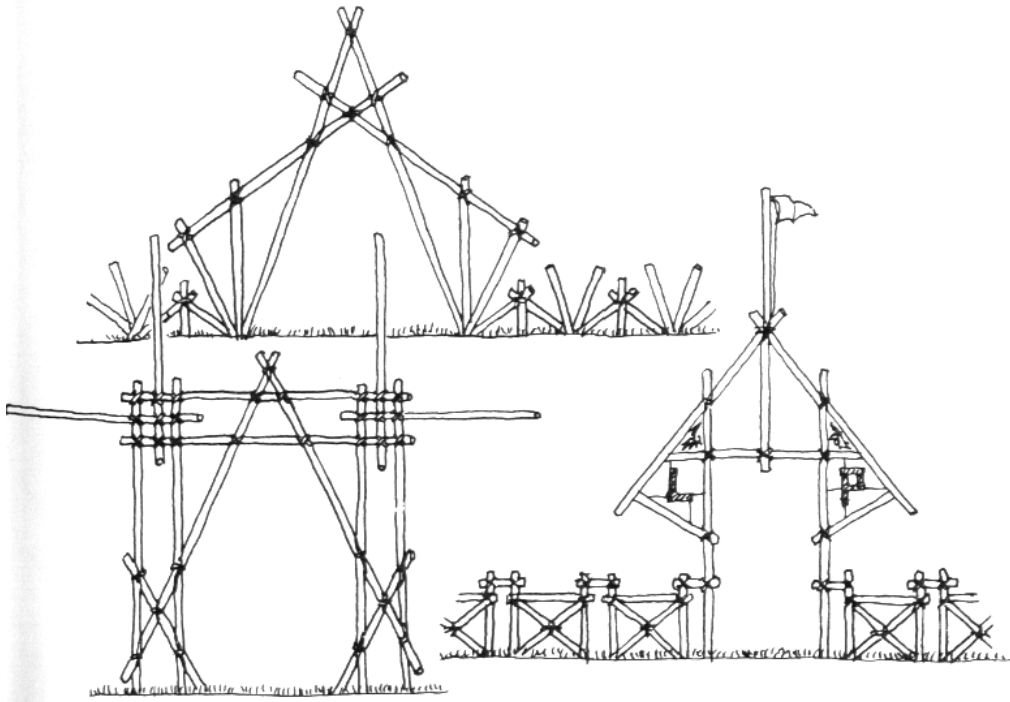
Leidimai ir informacijos

1. Stovyklaujant ne savo stovyklavietėje, reikia gauti savininko leidimą (kurti ugnį, kirsti medžius, kasti žemę ir pn.). Sudaroma sutartis su draudimo įstaiga.
2. Paruošiami „Atleidimo nuo atsakomybės nelaimės atveju“ lapai tėvams pasirašyti.
3. Išsiuntinėjami pranešimai apie stovyklos laiką, vietą, mokestį, transportaciją.
4. Pasirūpinama dvasiškių pakvietimu stovyklon ar susitariama dalyvauti vietinėse bažnyčiose.
5. Susitariama dėl maisto pristatymo, pagaminimo, apsaugos (eigulis, policija, ugniagesiai), šiukšlių išvežimo ir pn.

Išplanavimas. Pasirinkus vietą, stovyklos vadija planuoja, kaip geriau stovykloje įsikurti, kaip gražiai ir patogiai prisitaikyti prie gamtos ir programos reikalavimų. Palapinės, sustatytos simetriškai, gali gražiai atrodyti, tačiau jas taip pat reikia derinti prie vietos ir gamtovaizdžio. Kiekviena skiltis turi turėti užtekčiai „savo žemės“ skilties įrangoms, todėl nereikia

palapinių sugrūsti. Palapinėms parenkama saugi vieta: ne po sausais medžiais ir ne molingoje,

duobėtoje žemumoje. Numatoma vieta vėliavų aikštei, laužui, tualetui, sporto aikštei ir t.t.

Vadovės. Vieneto vadovė (tuntininkė, vietininkė) skiria stovyklos viršininkę, kuri kviečia savo vadiją: komendantę, adjutantę, laikraščelio redaktorę, laužavedę, meno, darbelių, pionerijos vadoves, ūkio administratorę ir t.t.

Stovyklos viršininkė rūpinasi programa, stovyklos vardu, daina, šūkiu, ženkleliu. Jos nuožiūra stovykla suskirstoma atskirais vienetais (skiltimis ar draugovėmis) ir ji skiria šių vienetų vadoves. Viršininkė šaukia priešstovyklinius posėdžius ir prižiūri paskirtų darbų atlikimo eigą.

Stovyklos vadovės turi turėti stovyklinio patyrimo. Seniai ar mažai stovyklavusi vadovė, prieš stovyklą turėtų išeiti vadovių kursus, dalyvauti vadovių stovykloje ir pasiskaityti naujausią stovyklavimo literatūrą.

Stovyklos viršininkė ir jos vadija rūpinasi:

1. Stovyklos programa,
2. Stovyklos programos reikmenimis,
 1. Maitinimosi planu,
 2. Skaučių ir tėvų informacija.

Programa. Stovyklos programa pradedama planuoti gerokai iš anksto. Vadijos narės pasiskirsto pareigomis ir kiekviena paruošia savo darbo planą, pasirūpina atitinkama medžiaga, įrankiais, literatūra ir pn. Labai svarbu, kad vadovės pasiimtą darbą sąžiningai atliktų.

Pagrindinį programos turinį sudaro patyrimo laipsnių ir specialybių programų punktai, kuriuos reikia atlikti gamtoje. Programoje turi būti įtraukta kiek galima daugiau užsiėmimų skautiškomis temomis, parinkta sudėtingesnių lauko žaidimų, skirta pakankamai laiko ir dėmesio dainoms, pasirodymų pasiruošimui, pionerijos darbams, maudymuisi ir laisvalaikiui. Programos punktai turi būti pritaikyti skaučių amžiui ir jų skautiškam patyrimui. Stovyklaujant ilgiau, programa paruošiama sudėtingesnė.

Pagrindinė stovyklos mintis rišasi su jos pavadinimu. Skirti dieną, laužą ar pn. tos minties

išryškinimui: parinkti dainas, pašnekesius, darbelius, kurie įdomiau, plačiau, vaizdžiau ir suprantamiau pristatytų skautėms jų stovyklą.

Pirmosios dienos skiriamos įsikūrimui, įsirengimui, puošimui ir t.t. Darbas būna įdomesnis, kai pajvairinamas daina, įpinant žaidimą ar kokį kitą užsiėmimą. Įsikūrus, seka kiti programos punktai: iškylos, sudėtingesni žaidimai, pašnekesiai, pionerija ir t.t.

Stovyklaujant tik vieną savaitę, savaitgalis yra skiriamas stovyklos uždarymui. Būnant dvi savaites — pirmąjį savaitgalį ruošiami specialių dienų paminėjimai, paradas, priimami tėvai, vadovai, svečiai.

Dienų mintys. Stovyklos vadovybė kelioms dienoms ar ir visai stovyklai parenka ypatingą mintį, apie kurią sukasi dienos programos dalys ar net visi užsiėmimai. Pvz.: Lietuvos diena, krikščioniškos minties diena, senovės, rankdarbių, jūros diena, tautosakos ar pasakų, pasaulinė skaučių diena, Dariaus ir Girėno, laisvės kovotojų, varžybų, draugystės, susipažinimo diena ir t.t.

Tautosakoje turime daugybę patarlių, priežodžių, kurie gali būti panaudojami stovyklos dienų mintims.

Pavyzdžiai:

Visos už vieną, viena už visas.

Skautė sumani, darbšti, draši ir linksma.

Tingėk tingėti.

Svečias — Dievo pasiuntinys.

Mylėsi Lietuvą iš tolo.

Veidu į namus.

Užsiėmimų pavyzdžiai. Į stovyklos programą įtraukiami įvairūs užsiėmimai: dainos, pasakojimai, darbeliai, žaidimai, vaidyba, apeigos ir pn. Žaidimas yra įdomiausias ir efektingiausias mokymo būdas. Todėl kiekviena vadovė, aiškindama reikiamą programos dalį, stengiasi ją pailustruoti piešimu, daina, veiksmu, judesiu ar pn.

Pavyzdžiai:

1. Stovyklos aplinkoje suruošiama trumpa žvalgyba, kurion įeina matavimai, gamtos pažinimas, spalvų ir garsų atskyrimas ir pn.
2. „Lobio medžioklė“ (už stovyklavietės ar rečiau lankomoje vietoje) su spėliojimais, uždaviniais, rinkiniais, užkandėliu, lenktynėmis, maudymuisi ir pn.
2. Popietė praleista prie vandens su rimtais ir linksmiais žaidimais, vandens baletu, vakariene prie ežero, jūros dienos apeigomis ir pasakojimais apie jūrą.
3. Sudėtingas žaidimas gamtoje su pėdseka, kompasu, signalizacija, užkandžių suradimu pagal paslėptą laišką, legendos įscenizavimu, pasimaudymu ir gamtos stebėjimu grįžtant.
4. Diena užbaigiama lietuvių liaudies žaidimais, gegužine arba linksmavakariu.

Žaidimai. Skautiškuose žaidimuose nėra stebėtojų, žaidžia visi. Žaidimų tikslas yra ugdyti skautės būdą susiklausymu, drausme, žaidimų taisyklių laikymusi ir mokėjimu būti draugiška pralaimėtoja bei kuklia laimėtoja. Prieš pradėdant kai kuriuos žaidimus, reikia pakartoti skautiškas ir lituanistines žinias ir sutarti, kurių taisyklių bus laikomasi.

Įrangos ir papuošimai. Baigus būtinus įrengimus, skautės puošia ir gražina stovyklą. Skautiški papuošimai turi derintis su gamta. Įrangos: virtuvės, ūkio ir gyvenamos palapinės, laužvietė, vartai,

tvorelės, stalai, skelbimų lentos, vėliavų stiebai, suoliukai, išvietės ir t.t.

Papuošimai: lietuviškas kryžius vėliavų aikštėje ar gojelyje, vardų lentelės, gamtinės medžiagos rankdarbiai, papuošimai prie palapinių, vėliavų aikštelėje, kėdės, koplytėlės ir pn.

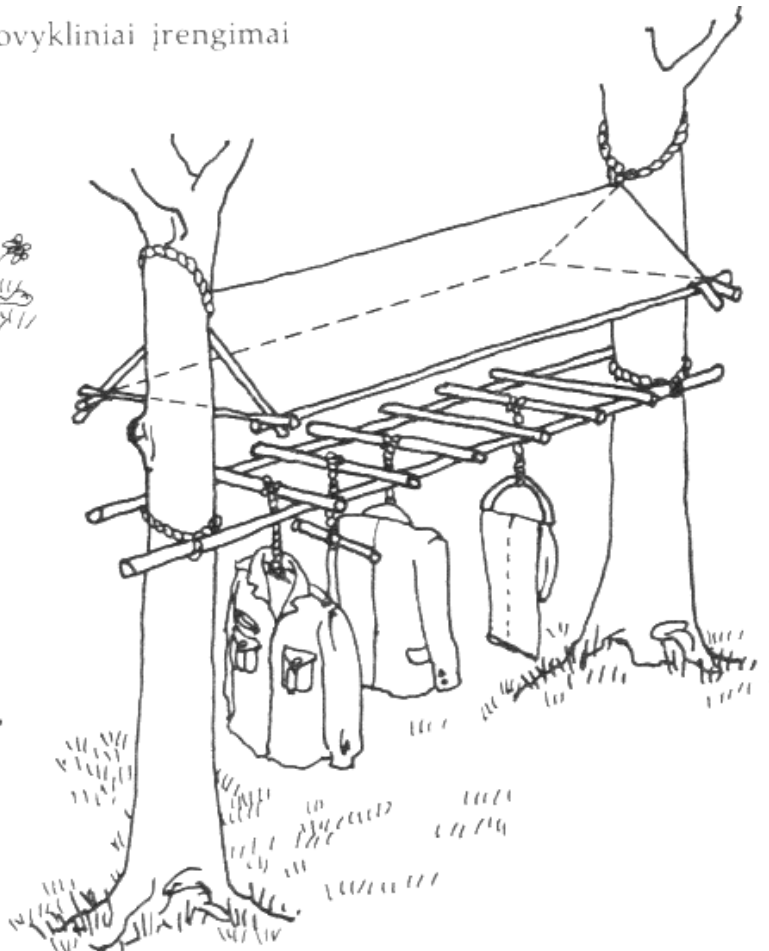
Baigiant stovyklauti, įrangos išardomos. Virvės ir virvelės sudedamos maišan ar dėžėn ateinantiems metams. Smulkesni medžio gabaliukai sudeginami, o didesnieji tvarkingai sukraunami kitiems metams. Užkasami grioviai, išlyginami palapinių grioveliai, surenkamos šiukšlės. Tik tada stovykla uždaroma: nuleidžiamos vėliavos paskutinį kartą.

Guolis. Stovykloje svarbiau šilčiau pasikloti, negu užsikloti. Todėl po miegmaišiu ar iš antklodžių padarytu guoliu padedamas brezentas, plastikos gabalas, antklodės. Jei to neužtenka, pasiklojamas švarkas, rankšluosčiai, laikraščiai.

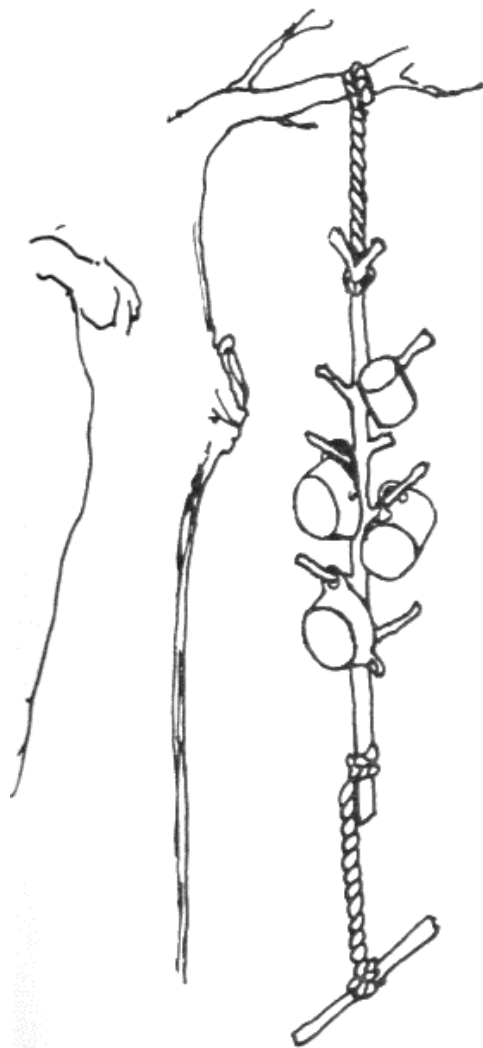
Stovykliniai įrengimai

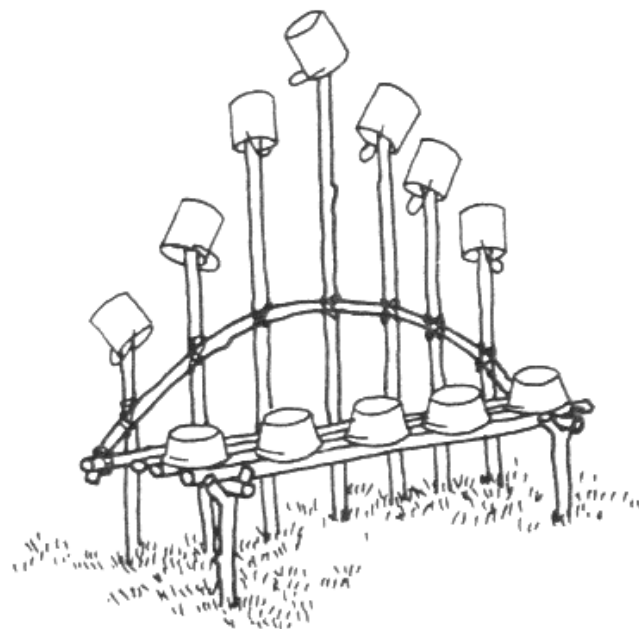
Batams laikyti, džiovinti

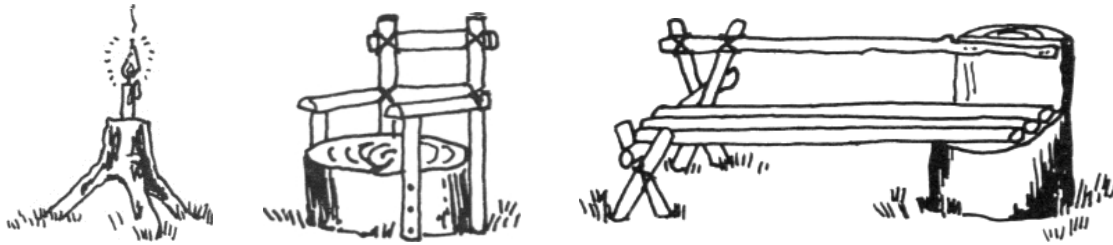

Rūbinė

Puodukams sukabinti — indauja

Ūkio palapinė. Maistas, virimo puodai, darbelių medžiaga ir pn. yra laikoma ūkio palapinėje. Gendantis maistas laikomas šaldytuve, lede, uždaroje dėžėse. Produktai nededami ant žemės, bet ant staliukų, lentynėlių arba pakabinami plastikiniuose maišuose.

Atskira vieta paskiriama įvairiems įrankiams: kirviams, pjūklams, šluotoms, grėbliams ir t.t. Ūkio vadovė prižiūri įrankių išdavimą ir jų gražinimą vietą.

Išvietės ir prausyklos įrengiamos pagal vietinės valdžios nuostatus. Išvietė turi būti kiek nuošaliau nuo stovyklos ir švariai prižiūrima.

Stovyklautojų pasiruošimas. Stovyklauti skautės ruošiasi visus skautiškuosius darbo metus, kuriuos apvainikuoja stovykla. Sueigose, o ypač iškylose, skautės išmoksta pastatyti palapines, atlikti kai kuriuos pionerijos darbus, rišimus, planuoti stovyklavietes (palapinių išdėstymą), naudoti kirvį, peilį, pjūklą. Pratinasi virti, kepti lauke, prižiūrėti indus.

Išmoksta pagrindines saugumo taisykles su ugnimi ir pn. Stovykliniams užsiėmimams skautės ruošiasi sueigų metu ruošdamos pasirodymus, pakartodamos dainas, mazgus ir t.t. Iš anksto žinodamos savo pareigas stovykloje, skautės ruošiasi joms pagilindamos žinias sueigose bei iškylose, pasiskaitydamos reikiamą literatūrą ar dalyvaudamos specialiuose paruošiamuose kursuose.

Skiltis **stovykloje.** Pagrindinis skautybės vienetas yra skiltis, kurioje kiekviena skautė yra atsakinga už savo pareigas. Skiltininkės stengiasi ugdyti skilties vienybę ir pareigingumą, kad visi skilties uždaviniai ir darbai būtų sąžiningai atliekami. Tai ypač svarbu stovykloje.

Skilties darbai: palapinių pastatymas ir priežiūra, maisto gaminimas, švaros ir tvarkos palaikymas ir punctualus dalyvavimas programose.

Skilties vienybė: kiekviena skautė jaučiasi reikalinga ir naudinga savo skilčiai.

Skilties dvasia: seseriškumas, pagalba ir bendras darbas.

Skilties gairėlė, palapinės papuošimai, įrengimai, skilties šūkis, daina ir skilties papročiai padeda skautėms pajusti vieningumą. Skiltis kasdien stengiasi atlikti bendrą gerą darbą: pasižymėti gražiu pavyzdžiu, punctualumu, tvarkinga uniforma, kūrybingumu prie laužo, dailiu dainavimu, lietuvių kalba savo tarpe, stovyklai naudingo įrengimo padarymu, uždavinių greitu vykdymu, savanoriškais darbais ir pn.

Skautės stovyklon gali atvykti skiltimis, gyventi toje pačioje palapinėje, nebūti išskiriamos ir visuose užsiėmimuose dalyvauti kartu. Stovykloje gali būti sudaromos visai naujos skiltys, sumaišant vieneto skaites su kitomis iš kitų vienetų. Skautės įsigyja naujų draugų, pamato kitų vienetų veikimo būdą.

Pionierių skiltis. Ruošiantis didesnei stovyklai, patartina pirma išsiųsti pionierių skiltį, kuri atliktų svarbiausius stovyklos įrengimo darbus. Ta skiltis turi būti iš anksto supažindinama su stovyklos planu, vietoje, reikalavimais. Pionierių skiltis pasitinka atvykusias stovyklautojas ir nurodo joms skirtas vietas įsikūrimui.

Budinti skiltis skiriama kasdien kita. Jos pareigos: stovyklavietės švara, paštas, darbas virtuvėje, vėliavų pakėlimas ir nuleidimas, prausyklų švara ir pn.

Pareigos skiltyje. Stovyklos gyvenimo darbus skautės atlieka pakaitomis. Kasdienės jų pareigos skelbiamos skelbimų lentoje. Tik stovyklai įsikuriant ir ją uždarant, pareigos skiriasi: vienos stato palapines, kitos virtuvę, trečios — bendrus skilties įrengimus. Skautiški darbai stovykloje yra gyvenimo dalis, o ne pabauda. Tai yra būdas skautėms išmokti gyventi, veikti ir žaisti kartu — nuolat lavintis ir gerai atlikti savo pareigas.

Varžybos. Stovyklos vadovybė skelbia varžybas, skirdama taškus už skilties skautišką nusiteikimą, dalyvavimą programose (ypač vakarinėse), švarą, tvarką, užsiėmimus, įrangas ir papuošimus. Skautiškose varžybose svarbu laimėti kuo daugiau taškų. Varžybas laimėjusios skiltys, apdovanojamos kaspinėliu, pereinama gairele ar pn.

Nauja stovyklautoja. Pirmą kartą stovyklaujant miške ir būnant palapinėje su mažai pažįstamomis mergaitėmis, kiekvienai gali būti ilgu, neramu ir net baisu. Reikia stengtis, kad naujos stovyklautojos būtų įtrauktos į darbą, kad neturėtų laiko nuobodžiauti. Reikia dažniau su jomis pasikalbėti, pajuokauti, paaiškinti, parodyti.

Lietuviškumas. Stovykla yra už šeimą platesnė lietuviška bendruomenė. Skaučių stovyklos įrangos, papuošimai, vėliavų aikštelė, aukuras, kabiniai, rankdarbiai, koplytėlės sukuria lietuvišką aplinką gamtoje. Skaučių kūrybingi pasirodymai, papročiai, apeigos, malonios dainų valandėlės pagilina tautinį skautės susipratimą. Stovykla — gera proga lietuviškai kalbėti, vaidinti, dainuoti. Pasižymėjimas lietuviškumu gali būti skilties gerasis darbelis.

Lietus stovykloje. Lietingas oras — graži proga toliau skautauti, tęsti užsiėmimus. Jeigu oras atvėsta, reikia judresnių užsiėmimų. Tuomet tinka smagios iškylos, judrūs žaidimai. Išimtiniais atvejais (kilus audrai ar smarkiame lietuvi) užsiėmimai gali būti palapinėse — pastogėse: lituanistiniai žaidimai žodžiais, kryžiažodžiai, rankdarbiai ir darbeliai, dainavimas, korespondencijos ir piešinėliai stovyklos laikraštėliui, pastabumo ir spėliojimo žaidimai. Lietingomis dienomis guolis turi būti susuktas ir saugiai padėtas, kad nesušlaptų. Jeigu tenka ilgiau pabūti lietuvi, geriau nedėvėti kojinių, o išeinant laukan, vis užsidėti tuos pačius drėgnus drabužius. Grįžus iš užsiėmimų, pasikeisti į sausus drabužius. Jeigu nėra perkūnijos, tinka žaidimai vandenyje, bėgtynės per balas, gaudymas ir slapstymasis, gamtos stebėjimas ir pn. Tokiam orui esant, reikia pasirūpinti karštu gėrimu, maistu (kakava, arbata, sriuba).

Stovyklos laikraštėlis. Stovykloje laikraštėlis gali būti leidžiamas kasdien arba kelis kartus per savaitę sąsiuvinio forma rotatorium spausdintas, arba— sieninis, kuriame skaučių piešinėliai, įspūdžiai, pasakojimai parašomi ranka (arba mašinėle) ir kasdien pakabinami skelbimų arba laikraštėlio lentoje. Kiekviena skiltis turi turėti savo korespondentę, kuri aprašo arba pasirūpina, kad būtų aprašyti skilties nuotykių, laimėjimai ir nesėkmės.

Vakarių programų mintys. Kiekvienas skautiškas veiksmas turi savo tikslą ir mintį. Stovyklos programa lavina vaizduotę, pajėgumą, įneša džiaugsmo, linksmumo, skautiškos dvasios ir ugdo bendravimą. Vakarinės programos, ar tai būtų laužas, vakaronė, linksmavakaris ar kitos kūrybos vakaras, gali turėti bendrą mintį. Linksmavakaris gali būti liaudies žaidimų, papročių (gegužinės, šienapjūtės, lietuviškų vestuvių), tautinių šokių, spėliojimo ir pastabumo, linksmų varžybų, skautiško cirko, mugės ir pn. Vakaronėms galima paruošti pokalbius su diskusijomis, dainų ir pasakų vakarus, susitelkimo ir Lietuvos atminimų vakarus, lietuviškos muzikos ir poezijos, literatūros ir dramatinio skaitymo ar varžybų vakarus, simpoziumus ar tik

jaukius pasikalbėjimus su viešnia, svečiu, vyresne vadove.

Vakarinių programų, o ypač laužų mintys ir pobūdžiai būna labai įvairūs. Jie apima visą lietuvišką skautybę: įstatus, Lietuvos istoriją, tarptautinę skaučių šeimą, Lietuvos žymesnius asmenis, praėjusių stovyklų prisiminimus, kelionę po Lietuvą, gamtosakos laužus, pasakas ir legendas, skautiškus nuotykius ir t.t.

Prie laužo programos pasisiekimo prisideda skaučių muzikinis vienetas — skautiškas „orkestras“, gražus laužavietės įrengimas. Be rąstų ar suolelių apie laužą gali būti tvorelė, vartai, papuošimai, užscenis, fakelai, spalvingi kabiniai, skaučių ir tautiniai simboliai ir pn.

Dainos stovykloje. Stovykla yra gera proga pakartoti jau žinomas ir išmokti naujas dainas. Reikia stengtis, kad skautės dainuotų ne tik prie laužo ar vakaronėse. Gera proga dainuoti išskylaujant, dirbant, prie ežero ilsintis, rankdarbius dirbant. Skautės turi ir naudoja dainorėlius. Kad smagiau būtų dainuoti, dainas gali palydėti muzikinis instrumentas, judesiai ir pn. Stengtis išmokti kuo daugiau liaudies dainų.

Rankdarbiai. Stovykloje padaryti rankdarbiai yra panaudojami stovyklos papuošimui, patobulinimui: kabikiai, vašeliai, kryželis, kopolytėlė. Kiti rankdarbiai daromi iš gamtinės medžiagos: kriauklių, akmenėlių, smėlio, sausos žievės, kerpių, šaknų, pagaliukų, lapų, žiedų, sėklų ir t.t. Rankdarbius darant, sekama patyrimo laipsnių bei specialybių programa. Darbeliai gali būti panaudojami dovanėlėms draugystės dienoje ar stovyklos pabaigoje konkursą laimėjusiai skilčiai, svečiams, vadovėms ir skautėms stovyklai atsiminti.

Vaidinimėliai ir pasirodymai. Dainų valandėlė tinka laužo pasiruošimui, o lituanistinė — vaidybai, pasakojimams, legendoms, tautosakai ir istorijai, literatūrai bei poezijai. Šioms valandėlėms pasiruošiama iš anksto. Vaidinimėliai prie laužo dažnai atspindi patį stovyklos gyvenimą. Stovyklos laužavėdė, pasitarusi su vadovėmis, planuoja vakarinę laužo programą.

Gamtos pažinimas. Užsiėmimai stovykloje padeda skautėms pažinti gamtą ir ją džiaugtis. Maudymosi metu skautės stebi vandeninius gyvius, pakrantės augalus, vėją, srovę, upės greitį.

Lietingą dieną pastebi, kaip įvairios žemės rūšys sugeria vandenį, kaip augalai maitinasi, kodėl ir kaip kyla rūkas. Ramų vakarą vietoje laužo stebi žvaigždes, planetas, klausosi nakties garsų. Iškyloje renka valgomus augalus, atpažįsta nuodinguosius, pažymėdamos esmines žinias užrašuose: piešdamos, aprašydamos radimo vietą, pridėdamos pavyzdį (sėklą, džiovintą lapą, žiedą).

Gamtos takelis. Nuolatinėje stovyklavietėje skautės įrengia gamtos takelį. Gamtos takelyje svarbu pažinti lietuviškus medžių, krūmų, grybų, lizdų, pėdsakų, žiedų, uogų pavadinimus. Įdomios vietos pažymimos užrašu su klausimais: kodėl čia auga samanos; kur matosi skruzdėlių takas; kodėl šią vietą reikia aplenkti (širšių lizdas); kodėl ant medžio auga kerpės; ar šį augalą galima valgyti. Prie medžio pavadinimo paaiškinama, kuo skiriasi žievė, kuo pasižymi lapai, kam medis tinka, kodėl čia auga ir pn. Po užrašu įdedami atsakymai ir platesnis paaiškinimas. Gamtos takelį skautės lanko užsiėmimų ir skilčių laiku.

Gabija ir gojelis. Tai susitelkimo, bendravimo vieta, kurioje gali būti kopolytėlė, žvakidės, aukuras, maža laužavietė, rąstai atsisėsti, altorėlis. Čia vyksta vakaronės, susimąstymo valandėlės, asmeniškai pokalbiai tarp skautės ir vadovės ar kapeliono, ypatingos apeigos. Jei sąlygos leidžia, skautės pastato palapinę parodėlei.

Jauki stovyklavietė, gamtos takelis, laužavietė, gabija padeda skautėms suartėti su

gamta, ją gerbti ir ją apsaugoti.

Iškylos. Įsikūrusios stovyklavietėje, skautės nori pažinti apylinkę, gamtą, istorines vietas, gamtos draustinius, upes, ežerus, kopti į kalną, virti be indų ar maitintis gamtoje rastomis uogomis, grybais ir pn.; įsirengti lapinę, persikelti per upelį, plaukioti laiveliais, čiuožti ar slidinėti. Tai atliekama iškylaujant.

Prieš išeidamos iškylon, skautės sutvarko stovyklavietę taip, kad nekiltų gaisras, kad lietus nesudrėkintų reikmenų, guolio. Stovykloje pasilieka budinčios ir tos, kurios negaluoja ar negali keliauti ar dalyvauti iškyloje.

Žiemos stovykla. Stovyklaujama ne tik vasarą, bet ir žiemą. Žiemos stovyklai reikia specialiai pasiruošti: mokėti įrengti šiltą guolį, virtuvę ir pn.; programą pritaikyti žiemos metui. Prieš išsivežant skautes žiemos stovyklon, vadovės turi pačios pastovyklauti, apsiprasti su žiemos sąlygomis — sveikatos ir apsaugos atžvilgiu.

Dienotvarkė. Dienotvarkė iškabinama skelbimų lentoje. Išimtiniais atvejais, (lietaus, audros ir pn.) dienotvarkė keičiama ir tai yra visoms pranešama.

Dienotvarkės pavyzdys:

7:00-7:15	Kėlimasis ir mankšta
7:15-7:40	Susitvarkymas
8:00-8:15	Pusryčiai
8:30-8:45	„Rytmetėlio“ gairės pakėlimas
9:00-9:30	Inspekcija
9:30-11:40	Užsiėmimai ir darbeliai
12:00-12:15	Pietūs
12:15-12:45	Poilsis
12:45-1:15	Laiškų rašymas, paišymas
1:30-3:00	Maudymasis
3:00-3:30	Susitvarkymas
3:30-4:00	Dainavimas
4:00-4:15	Pavakariai
4:15-4:45	Sportas
5:00-6:00	Lankymas
6:30-6:45	Vėliavų nuleidimas Seserijos rajone
7:00-7:15	Vakarienė
7:30-7:45	„Rytmetėlio“ gairės nuleidimas
7:45-8:30	Pasiruošimas laužui
8:30-9:45	Laužas
10:00	Tyla

Gamtos pavojai. Vadovės privalo sekti radijo pranešimus apie ateinančią audrą, liūtį, tornadą, miško gaisrą ar pn. Vadovės ir stovyklautojos turi žinoti pagrindinius apsaugos dėsnius:

- audros metu nestoti po medžiu,
- nestovėti atvirame lauke,
- miško gaisro metu nesitraukti pavėjui, bet į šoną nuo liepsnos ėjimo kelio ir pn.
- Tornado metu gulti griovin ar įdubime, toliau nuo medžių ar pastatų.

- Susitarti su vietos policija ar miško sargu, kaip elgtis ir kur kreiptis nelaimės atveju.

Priešgaisrinė apsauga stovykloje. Stovykloje būtų sunku gyventi be ugnies. Ji šildo, džiugina, ją naudojame maisto gaminimui. Bet ką daryti, kai užsidega palapinės, pradeda rusenti krūmai?

Patartina turėti nešiojamų gesintuvų ir mokėti juos vartoti. Paskirti prityrusią vadovę — stovyklos ugniagesę, kuri pasirenka kelias vyresnes seses ir jas išmoko, kaip elgtis pavojaus metu.

Stovykloje parenkama vieta statinėms su vandeniu ir kibirais (į vandenį patartina įpilti kelis šaukštus žibalo, kad nesiveistų uodai). Kiekviena stovyklautoja turėtų žinoti, kur yra grėbliai, kastuvai, pačių sesių pasigamintos šluotos, degančiai žolei gesinti. Stovyklos ugniagesės praveda keletą ugnies pratimų visoms stovyklautojoms ir virtuvės personalui. Sutariama pavojaus signalai, pvz.: penki greitai dūžiai į varpą, penki švilpesiai ar pn.

Gaisrui ištikus, tuoj pranešama artimiausiai ugniagesių komandai. Visos stovyklautojos greitai subėga į iš anksto numatytą saugią vietą. Stovyklos ugniagesės stengiasi gaisrą užgesinti.

Jei stovykloje leidžiama rūkyti, turėtų tam būti paskirta vieta. Visoms turėtų būti aišku, kad nerūpestingai numestas degtukas ar cigaretė gali sukelti didelį gaisrą ir daug nelaimių. Ugnis nepaliekama be priežiūros ir nekūrenama be reikalo. Ugnis nekuriama po medžiais, o deglai ir žibintai turi būti tinkamai prižiūrimi. Palapinėse nelaikomi žibaliniai žibintai, uždegtos žvakės ir pn.

Audra, liūtis, viesulas. Lengvas vasaros lietutis stovyklautojoms yra maloni permaina dienvartakėje, bet audra, liūtis ar viesulas palieka ne tik neužmirštamus atsiminimus, bet kartais ir baimę visam gyvenimui. Audros metu pirmasis rūpestis turėtų būti mažosios paukštytės. Jas reikia nuraminti, nuvesti į pastogę. Nesiburti po medžiais, bet smarkiems vėjams šėlstant, glaustis prie žemės, gulti į griovius ar daubas. Laimingai audrą praleidus, stovyklos laukia dideli darbai: džiovinoti palapines, miegmaišius, atstatyti sugriautus įrengimus, papuošimus ir t.t.

Pavojingos vietos. Stovykloje aptveriamos ar paženklinamos pavojingos vietos: sausi medžiai, kuriuos vėjas gali išversti, daubos, klampynės. Numatomos pasislėpimo vietos audros atveju (grioviai, olos).

Vandens apsauga. Maudymosi tvarką nustato vietos valdžios įstatymai.

1. Maudymosi vieta aptveriamą.
2. Maudymosi laiku visuomet budi vandens sargės.
3. Maudomasi poromis.
4. Mokomasi gelbėti išsigandusią ar pagalbos reikalingą sesę.

Saugumas ir sveikata. Saugumo ir sveikatos srityje laikomasi griežtų taisyklių be išimties ar nuolaidų. Šiuo atveju vadovė pati imasi visiškos atsakomybės, ypač ugnies, gamtos pavojų, vandens apsaugos ir sveikatos srityse.

Jei skautė nesveikuoja, blogai jaučiasi, ji praneša skiltininkei, kuri ją pagloboja, nuramina, paguodžia. Reikalui esant, kreipiamasi į slaugę ar gydytoją. Skautės, išeinančios iškylon už stovyklos ribų, turi turėti svarbiausius telefonus: stovyklos, gydytojo, ligoninės, ugniagesių.